

การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาเป็นฐาน
และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารต่อการพัฒนาความสามารถในการ
อ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

14

THE DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT STRATEGY USING CONTENT-BASED
AND COMMUNICATIVE APPROACH TO DEVELOP READING COMPREHENSION AND
SUMMARY ENGLISH WRITING ABILITIES FOR THE UNDERGRADUATE STUDENTS

สายสมร ประสอนไชย*

รองศาสตราจารย์ ดร. ประยงค์ กลั่นฤทธิ์**

ดร. ชาดิชา ม่วงปทุม***

ดร. ชาดิรี นาคะกุล***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการสรุปความภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) ศึกษาเจตคติต่อยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญ 3 คน อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ 10 คน และนักศึกษา 40 คน ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้และระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้การวิจัยแบบก่อนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) การทดลองใช้เวลา 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมทั้งหมด 16 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามปัญหาและความต้องการยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ คู่มือการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษและแบบวัดเจตคติ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปผลเชิงพรรณนา

* นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

** รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ สำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ผลการวิจัย พบว่า

1. ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์และเป้าหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ซึ่งมีชั้นการสอน 5 ชั้น ได้แก่ ชี้นำเสนอ ชื่นคิด ชื่นฝึกฝน ชื่นใช้ภาษา และชื่นประเมินผล
2. นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ มีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ มีคะแนนความสามารถในการเขียนสรุปความ ภาษาอังกฤษเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้มีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ อยู่ในระดับดี

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) develop learning management strategy using content-based and communicative approach to develop reading comprehension and summary English writing abilities of the under graduate students, 2) study and compare English reading comprehension ability of the undergraduate students before and after learning by the strategy, 3) study and compare English summary writing ability of undergraduate students before and after learning by the strategy, and 4) study the undergraduate students' attitudes towards the learning management strategy using content-based and communicative approach.

The research consisted of 3 phases. The first phase was database analysis which include the sample of 3 experts in English teaching, 10 English teachers, and 40 students. The second phase was to develop the strategy of learning management , and the third phase was to study the result of the developed strategy of learning management. The sample group consisted of 35 students who were studying in the third year in second semester, academic year 2012 using purposive sampling. The experiment lasted 16 weeks, 4 hours a week. The data were collected by using the pretest, posttest, and attitude test for reading comprehension and summary English writing. The research instruments consisted of the interview form and questionnaire problem and need assessment, the strategy of learning management guide, lesson plans, a reading comprehension test, a summary writing test, and an attitude questionnaire. The quantitative data was analyzed by mean, standard deviation, percentage, and t-test for dependent samples. The qualitative data were analyzed by content analysis.

The findings of this research were as follows:

1. The learning management strategy which consisted of principles, objectives and goals, contents, learning procedures, measurement and evaluation.
2. The students who studied by using the development of learning management strategy showed their English reading comprehension ability significantly higher than those before the experiment at the level .01
3. The students who studied by using the development of learning management strategy showed their summary English writing ability significantly higher than those before the experiment at the level .01

4. The students' attitudes towards the learning management strategy using content-based and communicative approach in reading comprehension and summary English writing were at the good level.

ภูมิหลัง

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างประเทศและทั่วโลก อีกทั้งยังเป็นภาษาที่มีความสำคัญที่นำมาใช้ในด้านเศรษฐศาสตร์ สังคม การเมือง และยังเป็นภาษาที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ เพราะตำราทางวิชาการส่วนใหญ่จัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ผู้ที่รู้ภาษาอังกฤษจึงสามารถเข้าใจความคิด เจตคติ วัฒนธรรม ของชาติอื่น ๆ ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ และความเคลื่อนไหวของโลกทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 1) โดยประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาประเทศ ดังปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา 20 ปี ของประเทศ ค.ศ. 2001-2020 (พ.ศ. 2544 - 2563) ที่ระบุว่าศตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์และยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้ประเทศมีลักษณะการพัฒนาแบบก้าวกระโดดเกือบ ทุกด้าน ซึ่งมีผลต่อแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศ ค.ศ. 2006-2015 (พ.ศ. 2548-2557) โดยปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงเข้ากับภาคพื้นในกลุ่มประเทศสมาชิก สมาคมอาเซียนและสากล ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาสำคัญหลักในการเชื่อมโยงเข้ากับสากล และเป็นภาษาที่จะสร้างให้คนลาวมีระดับการศึกษาที่ดี มีความรู้ ได้มาตรฐานทางด้านวิชาชีพที่สูงขึ้น ที่จะช่วยในการพัฒนาตนเองและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา, 2008)

แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศ ค.ศ. 2006 - 2015 (พ.ศ. 2548-2557) ได้กำหนดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นศูนย์กลางแห่งการค้นคว้าวิจัยและนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ไปใช้โดยให้มีการเปลี่ยนแปลงจุดประสงค์ เนื้อหา หลักสูตรและเทคนิคการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและของสังคมของประเทศอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยแห่งชาติเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1995-1996 (2548-2549) เป็นการนำหลักสูตรระบบ 2+3 มาใช้ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่นักศึกษาต้องได้เรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานสองปี เมื่อสอบผ่านหลักสูตรนี้จึงจะสามารถเข้าเรียนวิชาแกนของแต่ละคณะที่นักศึกษาสนใจ จากการใช้หลักสูตรดังกล่าวเป็นระยะเวลาห้าปี พบว่า ความรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียนยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เมื่อเทียบกับเกณฑ์การวัดประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ซึ่งเป็นหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ 4 ปี ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาชีพครูต่ำเป็นผลเนื่องจากปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาวิชาชีพครูภาษาอังกฤษ และจำนวนชั่วโมงเรียน ซึ่งน้อยกว่าเมื่อเทียบกับหลักสูตรวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นก่อนการปฏิรูประบบการศึกษาของชาติ (มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, 2001 : 255)

จากผลการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในสภาพปัจจุบัน พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ ยังเป็นปัญหาที่ยุ่ยากและเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้นอาจารย์ส่วนใหญ่ดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นแบบดั้งเดิม โดยที่ผู้เรียนมีบทบาทการเรียนรู้น้อยกว่าอาจารย์ หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนจะได้รับ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered Instruction) ยังเป็นที่นิยมใช้ในการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ (มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, 2554, หน้า 113) อย่างไรก็ตาม วิธีสอนทุกรูปแบบล้วนมีประโยชน์ด้วยกันทั้งสิ้น ถ้าจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนทั้งเนื้อหาสาระ สถานการณ์

และวัตถุประสงค์ (ทีศนา แคมมณี, 2552, หน้า 85) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากกว่าผู้เรียน จึงส่งผลให้นักศึกษาไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง การอ่านและการเขียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในยุคของข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนและยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ผลการสอบของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ปีการศึกษา 2554 พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านเท่ากับ 2.77 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 13.85 และคะแนนเฉลี่ยด้านการเขียนเท่ากับ 13.88 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 46.27 จากผลการทดสอบดังกล่าว พบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือ ร้อยละ 50 (มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, 2554, หน้า 121) ความรู้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและสติปัญญาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ ตำราเรียน สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ และจากการสืบค้นข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ การเสริมสร้างความสามารถและพฤติกรรมในการอ่านภาษาอังกฤษยังมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนระดับอุดมศึกษา เพราะผู้เรียนต้องใช้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ทางด้านวิชาชีพครูภาษาอังกฤษ และความรู้สาขาวิชาอื่น ๆ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ส่วนใหญ่แล้วตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษและผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษเชื่อว่าความสามารถในการอ่านไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน ผู้สอนและความสามารถด้านภาษาเท่านั้นแต่ยังขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนการสอนที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพของการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาเป็นฐาน (Content-based Language Instruction) และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นวิธีหนึ่งที่มีผู้วิจัยเชื่อว่าจะสามารถช่วยเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษได้ นอกจากนี้วิธีการสอนอ่านที่เน้นแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จะช่วยให้ผู้อ่านมีอิสระในการอ่านและสามารถควบคุมกระบวนการอ่านของตนเองได้ (McShane, 2003, หน้า 115) การอ่านและการเขียนเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กัน ความสามารถในการอ่านจะมีพัฒนาการที่ดีบรรลุตามเป้าหมายก็ต่อเมื่อกิจกรรมการอ่านมีความสัมพันธ์กับการเขียน (Brown, 2007, หน้า 357) การอ่านและการเขียนเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ การเรียน วิชานี้จึงเป็นเหมือนกับการเรียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (English for Academic Purposes) หรือการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ซึ่งการเสริมสร้างทักษะและความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษก็เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนจะต้องทราบวิธีการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างถูกต้อง มีศิลปะในการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและสถานะของบุคคล สื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการ การเขียนจะเกิดประโยชน์และเกิดผลสำเร็จได้สมเจตน์จำนงค์ของผู้เขียนนั้น ผู้เขียนจำเป็นต้องอาศัยหลักในการเขียนเพื่อให้การเขียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น (เย็นจิตต์ ศรีใจงาม, 2540, หน้า 78) งานเขียนเป็นผลงานที่มาจากการคิด ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปของกระบวนการเขียนในขั้นแรกและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการเขียน ผู้เขียนจะต้องพิถีพิถันในการคิดแล้วลำดับความคิดให้เป็นระบบระเบียบตามเหตุผลเหมาะสมกับเรื่องนั้น ๆ และอิงอร อมาตยกุล (2535, หน้า 67-68) กล่าวว่า การเขียนสรุปความเป็นงานเขียนประเภทหนึ่งที่ต้องใช้ความสามารถในการเขียนอย่างสูง เพราะว่าในการเขียนนี้ผู้เขียนต้องเลือกใช้คำที่เป็นภาษาของตนเองอย่างถูกต้อง เขียนให้กระชับจากบทที่อ่าน สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน สะท้อนความรู้ ความคิด ค่านิยม ตลอดจนเจตคติของผู้เขียนในเรื่องนั้น ๆ การเขียนสรุปความมีความแตกต่างจากการเขียนความเรียง ซึ่งประภาศรี สิทธิอำไพ (2531, หน้า 88) กล่าวถึงความหมายของการเขียนความเรียงไว้ว่า การเขียนความเรียง หมายถึง การนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้ผู้อื่นทราบ ประโยคแต่ละประโยคมีเนื้อเรื่องติดต่อกันเป็นข้อความใหญ่จะเรียกว่าความเรียงเรื่องหนึ่ง ดังนั้นการเขียนความเรียงจึงเป็นการเขียนที่แสดงความรู้ ความคิด ค่านิยมและเจตคติของผู้เขียนโดยการใช้ถ้อยคำอย่างเหมาะสม สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน นำถ้อยคำมาเรียงได้อย่างสละสลวย เป็นการเสนอความคิดในรูปแบบการเขียน

อย่างมีระเบียบจากความคิดของผู้เขียน ส่วนการเขียนสรุปความเป็นกรสรุปเนื้อหา แนวความคิดจากบทเขียนของนักเขียนคนอื่น ๆ ผู้วิจัยคาดว่าหากนำการจัดการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาเป็นฐาน และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาการเขียนสรุปความของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นภายในเวลาที่จำกัดและมีประสิทธิภาพในการเขียนสรุปความสูงสุด การนำกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่เน้นเนื้อหาและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน เมื่อพิจารณาองค์ประกอบของยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้จะเห็นว่าสามารถจูงใจผู้เรียนได้ทุกระดับชั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากการสอนอ่านและเขียนในชั้นเรียนปกติ การจัดการเรียนรู้ตามแนวยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยการผสมผสานจุดเด่นของแนวการสอนที่เน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์และมีผลกระทบต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทั้งด้านเนื้อหา และกระบวนการใหม่ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ในยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน ยุคแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งผลกระทบต่อการปรับตัวใหม่ที่ต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีตลอดเวลา การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาเป็นฐาน (Content-based Language Instruction) เป็นแนวการสอนที่เน้นเนื้อหาสาระการเรียนรู้มาบูรณาการกับจุดมุ่งหมายของการสอนภาษา กล่าวคือ ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และในขณะเดียวกันก็พัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไปพร้อมกันด้วย ดังนั้น การคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะเนื้อหาที่คัดเลือกมาจะต้องเอื้อต่อการบูรณาการภาษาทั้ง 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่านและเขียน นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ สามารถติดตามประเมินข้อมูลของเรื่องที่อ่านและพัฒนาการเขียนเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาในลักษณะองค์รวม (Whole Language Learning) และการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นวิธีการสอนที่มีความเชื่อว่าภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วย เสียง คำศัพท์และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษา คือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสาร ดังนั้น การสอนจึงควรให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้ และต้องใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสภาพสังคมด้วยการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงเน้นหลักสำคัญ คือ ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่าจะทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและฝึกใช้ภาษาเพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียนและต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด (ประยงค์ กลั่นฤทธิ์, 2556, หน้า 28)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวการสอนภาษาที่เน้นเนื้อหาและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการบูรณาการวิธีการสอนสองแนวคิดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และช่วยเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนตามแนวยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ยังเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยเช่นกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการที่จะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนได้ รวมทั้งผู้เรียนที่ได้รับการสอนตามแนวทางยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้ จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

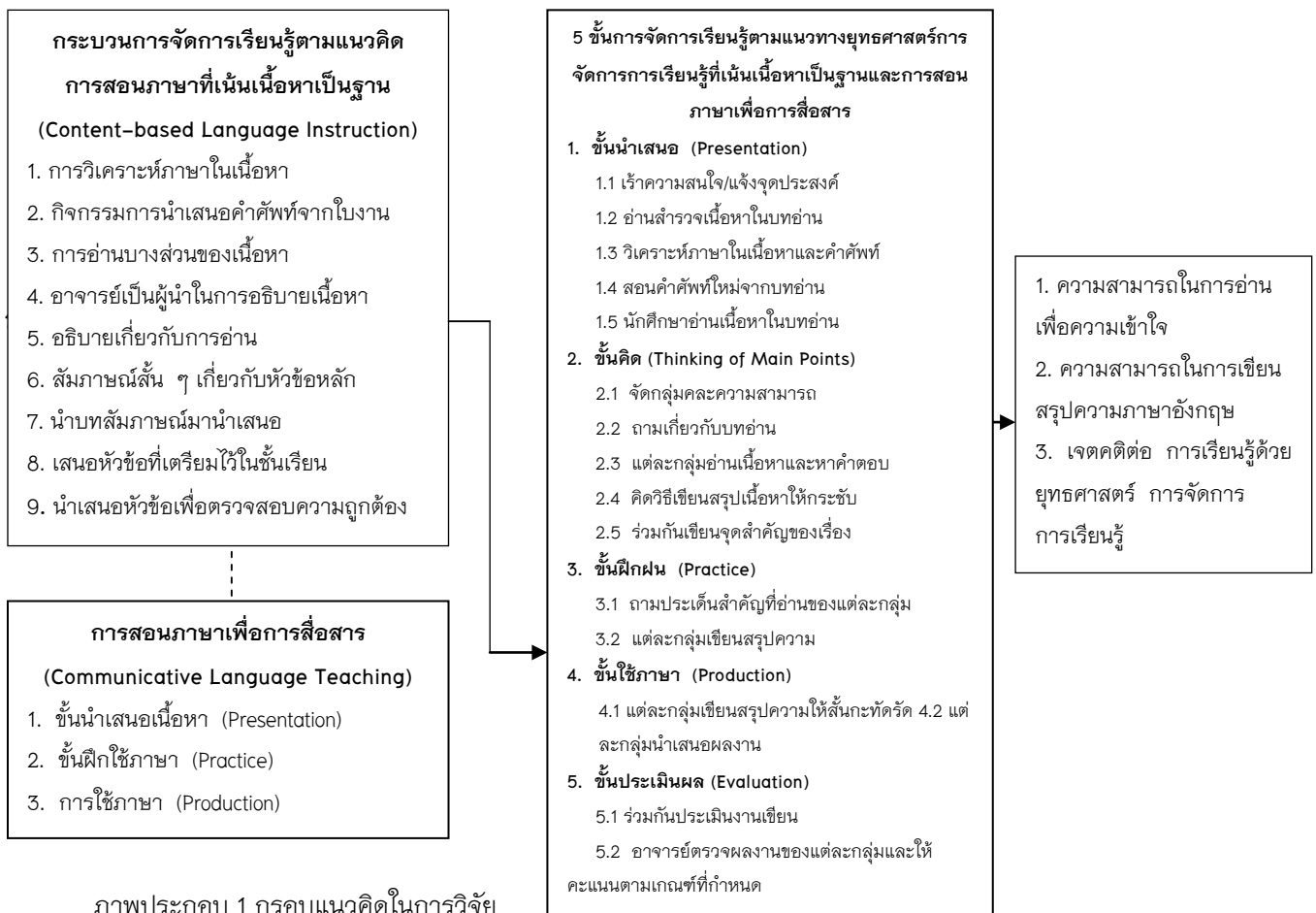
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวต่อการเรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ที่มีต่อความสามารถในการอ่านและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการเรียนรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และปริญญาเอก 3 คน และอาจารย์ผู้สอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ 3 คน และจากการสอบถามความคิดเห็นอาจารย์ผู้สอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ 10 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรี 30 คน

ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ โดยการสังเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้จากการศึกษาในระยะที่ 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ และ การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายมากำหนดยุทธศาสตร์ เป็นการออกแบบและกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการตรวจสอบยุทธศาสตร์โดยผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อยืนยันประสิทธิภาพของยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร 2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ 3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ 1) นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ 2) ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นตามแนวทางยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน เวลา 64 ชั่วโมง 3) ทดสอบหลังเรียนกับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนทดสอบ และเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (Dependent Samples t-test) เจตคติ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเสนอเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีพบว่า ผลการพัฒนาได้ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย หลักการ จุดประสงค์และเป้าหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ดำเนินการอย่างเป็นระบบตามกระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์ ที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์โตและปีเตอร์ (Certo & Peter, 1991) ที่กล่าวว่า การพัฒนาต้องมีการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นปัจจัยต่อการบรรลุเป้าหมาย และการพัฒนายุทธศาสตร์ได้กำหนดตามแนวการสอนที่เน้นเนื้อหาเป็นฐานและการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นนำเสนอ ขั้นคิด ขั้นฝึกฝน ขั้นใช้ภาษา และขั้นประเมินผล

2. นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ มีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นหลังการทดลองอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษของนักศึกษาตามศักยภาพของเอกัตบุคคล อาจารย์ผู้สอนควรยอมรับความสามารถที่แตกต่างของนักศึกษา ให้กำลังใจและสร้าง แรงจูงใจด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับในทุกชิ้นงานทั้งการอ่านและงานเขียนเพื่อเผยแพร่ โดยนำเสนอให้เพื่อนในห้องเรียนฟัง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ชิ้นงานต่อ ๆ ไปอย่างมีคุณภาพ

1.2 ยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ เน้นการจัดการเรียนรู้อย่างตั้งใจและมีการไตร่ตรอง ซึ่งผู้เรียนจัดกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และตรวจสอบการเรียนรู้ตลอดเวลา ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรเน้นให้นักศึกษาเกิดความตระหนักรู้ในพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษด้วยตนเองให้มากด้วยการชี้แนะให้นักศึกษาเห็นคุณภาพชิ้นงานของตนเอง โดยการเปรียบเทียบกับรายละเอียดระดับต่าง ๆ ควบคู่กับเกณฑ์การประเมินการอ่านและ การเขียนทุกครั้งเพื่อให้ศึกษารับทราบข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงชิ้นงานของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการนำยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระดับสูงต่อไป โดยอาจารย์ผู้สอนอาจเลือก ปรับเนื้อหาสาระที่ใช้ประกอบยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับของนักศึกษา

2.2 พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์สอนภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรีตามแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ เพื่อขยายผลการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา

2.3 ศึกษาความสามารถด้านทักษะทางภาษาเฉพาะอื่น ๆ โดยการปรับยุทธศาสตร์การจัดการการเรียนรู้ ให้เป็นทักษะอื่นที่ต้องการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการและการกีฬา. แผนปฏิรูประบบการศึกษาแห่งชาติ 2006-2015. เวียงจันทน์ : สมสาพาธิการพิมพ์, 2551.
- ทิศนา ขัมมณี. ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ประภาศรี สีหอำไพ. การเขียนแนวสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2531.

ประยงค์ กลั่นฤทธิ์. การสอนภาษาอังกฤษ : คู่มือครูสอนภาษาอังกฤษในบริบทเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2556.

มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว. การวัดและการประเมินผลหลักสูตร. เวียงจันทน์ : มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว, 2001.

มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว. ผลการสอบนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2554. เวียงจันทน์: มหาวิทยาลัย
แห่งชาติลาว, 2554.

เย็นจิตต์ ศรีใจงาม. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียงและการแต่
คำประพันธ์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

อิงอร อมาตยกุล. การศึกษาศาสนาความสามารถทางการเขียนเรียงความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

Brown, H. Teaching by Principles : An Interactive Approach to Language Pedagogy. New York : Pearson
Education, 2007.

Certo, C., & Peter, J. Strategic Management : Concepts and Applications. New York : Mc Graw-Hill, 1991.

McShane, M. Redefining “Paradigm for Computer-added Language Instruction,”. Foreign language
Annals. 36(2) : 207-238, 2003.

